

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
We Lwowie miesięcznie 64 Mk., z dostawą do domu 70 Mk., na prowincyi 70 Mk., w innych państwach 80 Mk. (z przesyłką poczt.)
CENA OGŁOSZEŃ:
miejsce (wowskie) za 1 wiersz rozp. 1 Mk., „Nadesłane” i „Nekrologia” za wiersz rozp. 5 Mk. Komunikaty i reklamy po krocie za wiersz rozp. 5 Mk. Drobną ogłoszenia 50 fen. od wyrazu. Dla poszukujących pracy bezpłatnie. Ogłoszenia na niedzielę 60% drożej. Zmniejszenie (pozałowakie) zwykłe 1-50 Mk. za wiersz rozp., nekrologi i nadesłane 6 Mk., komunikaty i reklamy 10 Mk., drobne ogłoszenia 40 fen. od słowa.
Adres Redakcji i Administracji
Lwów, ul. Sykstuska L. 21.
Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski
3 Marki.

NAKŁADEM: LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER

Dwie armie osaczone zupełnie.

Rozpaczliwe próby przedarcia pierścienia wojsk polskich. - 2 armie osaczone. - 20-godzinna walka uliczna w Białym stoku. - Cały pułk piechoty w Galicyi wschodniej wzięty do niewoli.

Sprzymierzeńcy Polski.

W momencie krytycznym zobaczyła opinia publiczna w Polsce, że cały świat, nikogo nie wyłączając, odnosi się do nas wręcz wrogo, nie mówiąc już o utracie wszelkich sympatyj, jaką do niedawna imię Polski tu i ówdzie się cieszyło. Sytuacja zmieniła się do tego stopnia, że w tej samej kapitalistycznej Europie, w której do rządu ciocietów odnoszono się z odrazą, dziś przeważnie pogodźono się z jego istnieniem i zdradza się niedwuznaczną ochotę wejścia z nim w handlowe i polityczne stosunki.

Nie mówiąc już o Niemcach, od których nikt w Polsce nie oczekiwał życzliwości i nie mógł się dziwić, że ogłosiły neutralność, aby nie przepuścić transportów amunicyj przez swe terytorium, ale ogłosiły ją Czechy, którym za życzliwość sprzedał Grabski Śląsk Cieszyński co więcej Czesi podmówili przeciw nam Jugosławję i Rumunię, o której się ustawicznie głosiło, że już się mobilizuje, że wyrusza w pole, aby nam przyjść z pomocą. I płonące ku nam rzekomą miłością Włochy, na współczesną Rosję przetrzuciły swoje sympatyje. Nie mówiąc już o Anglii, której stanowisko mieliśmy już sposobność podziwiać, bo było ono pełne handlowego talentu, a która wbrew pokojowi wersalskiemu zamknęła przed nami jedyny port w Gdańsku. Nawet sympatyczna Belgia ogłosiła neutralność.

Ci ostatni, to wszystko nasi sprzymierzeńcy. Nieco odmiennie zajęły stanowisko Francja i Ameryka, ale nikt nam z faktyczną pomocą nie przyszedł, mimo że nie tylko Polska była zagrożona ale też tak olbrzymim kosztem sklejoną pokój wersalski mógł się stać świstkiem papieru.

Cóż się to stało, pyta zaniepokojone społeczeństwo. Wszak Warszawa zawsze z takim entuzjazmem witała wszelkie a tak liczne misje koalicyjne. Wszak w Sejmie ciągle manifestowaliśmy na rzecz zachodnich sprzymierzeńców. Przecież uważaliśmy pilnie na to, aby polski minister spraw zagranicznych był mied tam widziany. W kurtuazji dla sprzymierzonych obarczyliśmy rządu w Polsce takim balastem, jak państwo Paderewscy. Wszak pani Paderewska obsadzała własnoręcznie wszystkie prawie polskie zagraniczne placówki dyplomatyczne.

Cóż się to stało, bo przecież w koalicyjnej prasie polskiej tyle czytaliśmy, jakto niezawodnie liczyć możemy na pomoc zachodu na naszą gwarantkę państwowego istnienia.

Gdy bowiem przyszedł dzień próby przymierza, zawiodły nadzieje, a misje zagraniczne opuściły wraz z endekami rozpaczliwie broniącą się Warszawę, aby w Poznaniu przeciw walczącym spiskować.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 24 sierpnia 1920.

Front północny:

Pozostałe oddziały 4-tej armii sowieckiej, zbrawszy się w silną grupę, zdołały po zaciętych, kilkanaście godzin trwających walkach, przebić się w rejonie Chorzela w kierunku na Kolno, obsadzone już przez 20 dywizyj 4-tej armii. Pościg oddziałów 1-szej armii za nieprzyjacielem jest w toku. Piąta armia wylania w dalszym ciągu niedobitki wojsk sowieckich, błądzące w rejonie na zachód od linii kolejowej Modlin-Mława.

Front środkowy:

Armie frontu środkowego oskrzydłającą ruchem ku północy zajmując Rynszyn, Stawiski i Kolno zamykają pierścien oskrzydłujący 4-tą i 15-tą armię sowiecką. Nieprzyjaciel, ścigamy ze wszystkich stron, skupia się w większe masy i stara się rozpaczliwie przerwać żelazny pierścien naszych wojsk. Tak dnia 23 b. m. pod Kolnem prowadził nieprzyjaciel 9 zaciętych ataków, które przez dzielny wielkopolski 60 pułk piechoty zostały z ogromnymi stratami dla nieprzyjaciela odparte. Wymieniony pułk przeszedł następnie do kontrataku, zdobył przeszło 1.000 jeńców, w tem dowódcę dywizyj, 10 dział, kilka sztandarów pułkowych, samochody i ogromne taborry. Przy zdobyciu Komży wzięto 2.000 jeńców, 9 dział, 22 karabinów maszynowych i bardzo dużo materiału wojennego. Po zajęciu przez pierwszą dywizję Legionów w dniu 22 b. m. rano Białegostoku, trwały w całym mieście je-

szcze przez 20 godzin zacięte walki uliczne z przybyłą na pomoc z Grodna 55 dywizją sowiecką i miejscową ludnością żydowską, która wydatnie zasilala szeregi bolszewickie.

W walkach w rejonie Białegostoku wzięta 1. dywizja Legionów przeszło 7000 jeńców i zdobyła 18 dział, 42 karabinów maszynowych i ogromny materiał techniczny. Wskutek poniesionej klęski, wzrasta demoralizacja wśród poszczególnych oddziałów nieprzyjacielskich. Dońscy kazany i żołnierzy przechodzą gromadnie na naszą stronę. W rejonie Brześcia Litewskiego spokój. Pod Władawą, Opalinem i Hrubieszowem oddziały nasze odniosły szereg lokalnych sukcesów, przyczem wzięto jeńców, 1 działo i kilka karabinów maszynowych.

Front południowy:

Na południe od Lwowa zajęły oddziały 12-ej dywizyj piechoty Swirz, rozbijając brygadę sowiecką i biorąc cały 560 pułk piechoty sowieckiej do niewoli. Kawalerya nasza w rejonie Bóbrki rozbiła 3 sotnie nieprzyjacielskie i wzięła 200 jeńców. Na północ od Rsmienki Strumilowej i Bojańca, a tudzież na wschód od Kurowic, utarczki z oddziałami nieprzyjacielskimi.

Naczeln. Dowództwo W. P. Sztab Generalny.

Rozruchy antybolszewickie w Rijowie.

WARSZAWA. 24. sierpnia. (Tel. wł.) Według wiadomości tu nadeszłych w Rijowie wybuchły rozruchy antybolszewickie. Na miasto położono kontrybucję 5 milionów rubli. Na całej Ukrainie mają się szerzyć powstania.

Ale nie dziwny się obcy, że w polityce nie znają sentymentu, zapytać jednak trzeba naszych dyplomatów polskich, co oni robili na swych kosztownych posterunkach, zapytać rząd, jakich to ludzi posłał zagranicę, którzy nie widzieli jak wszędzie wznosił się mur nienawiści do nas.

Po szczęśliwie przebytej próbie stało się koniecznością oczyszczenie ambasad polskich. Bo można być wielką figurą w swych dobrach na Litwie i wielkim dyplomatą w oczach swego ekonomia nie przypominać feudalne średniowiecze wśród polityków rzymskich; albo jest się sprytnym handlarzem drzewa w kraju, a kompromitującym reprezentantem państwa w Ameryce. W Londynie wogóle Polska nie jest reprezentowana... Trzeba zagranicę wysłać ludzi, którzy potrafią się przeciwstawić szerzonym tam kłamstwom, którzy potrafią mówić z ludźmi kultury zachodniej i pracy politycznej, którzy będą reprezentować

nie tę Polskę, która jest na wymarcu, ale tę która się tworzy.

W godzinie próby okazało się, że wśród obcych tak długo się z nami liczone, jak długo spełnialiśmy przez nas samych dobrowolnie przyjmowaną rolę „przedmurza kultury zachodniej”; ale gdy ten mur zdawał się walić, nie znalazł się nikt, aby go zechciał wesprzeć.

Obroniliśmy się sami, ale po ciężkich doświadczeniach trzeba przystąpić do radykalnej rewizji w naszej polityce zagranicznej. Trzeba przymierza budować na sile wspólnoty interesów, a nie na niedorzecznych, sentymentalnych fikcjach, trzeba linówlić z ludami i ich prawdziwym przedstawicielstwem, a nie wzbijać pokłony w pańskich przedpokojach.

Zwycięstwo militarne niewątpliwie wiele naprawi nie wolno jednak dopuścić, aby dyplomaci i politycy znowu wszystko popsuli

Warunki sowieckie dla Polski oburzyły wreszcie Anglię.

Rząd angielski zmienia front.

WIEDEN. 24. sierpnia. (Pat.) Szwajcarska Agencja w Lucernie podaje oficjalny komunikat o rokowaniach między Lloydem George'm i Giolittim.

Komunikat wskazuje, że rząd angielski i włoski podjęły kroki aby pośredniczyć w nawiązaniu stosunków między Rosją a innymi państwami. Jest wobec tego pożądanym godnym, że rząd sowiecki wbrew zapewnieniom chce narzucić Polsce warunki, które z narodową niezależnością Polski stoją w sprzeczności. Obaj prezydenci ministrów oświadczyli się za samodzielną i niepodległą Polską. Niewłaściwy jest warunek Rosji, stawiany Polakom, aby nie cała Polska wybierała swój parlament i rząd, lecz że ma to być dozwolone tylko jednej części ludności, jak tego żąda punkt 4 warunków rządu sowieckiego. Podobnie nie do przyjęcia jest warunek, że armia polska składać się może z jednej tylko klasy obywateli, z wykluczeniem klas innych. Dołączenie tych warunków do układu zawartego przez rząd angielski z Kamenewem, jest prostactwem naruszeniem zaufania. Wogóle rokowania z rządem, które swoje słowo traktuje tak lekko, będą trudne, jeżeli wogóle nie niemożliwe. Jeżeli Rosja będzie prowadziła nadal wojnę z Polską, to żaden z rządów nie będzie w stanie uznać oligarchii rządu bolsze-

wickiego lub pertraktować z tym rządem. Świat pragnie pokoju, a pokój ten jest możliwy tylko przy całkowitym uznaniu wolności narodów.

NAUEN. 24. sierpnia. (Pat.) Radio. „D. Allg. Ztg.“ dowiaduje się z dobrze poinformowanych źródeł angielskich w Lucernie, że Lloyd George po otrzymaniu ostatecznych warunków pokojowych Rosji sowieckiej dla Polski, zmienił całkowicie swoje stanowisko wobec kwestji rosyjskiej. Lloyd George jest zdania, że dalsze pertraktacje z Moskwą, za pośrednictwem Kameniewa są niemożliwe. Opór Lloyda George'a nie jest skierowany przeciwko sowieckiej formie rządu, lecz fakt, że Moskwa próbuje narzucić gwałtem swoją formę rządu także narodowi niezależnemu, uniemożliwia stosunki z nią. Postanowiono zatem wzywać do Moskwy ultimatum, na które odpowiedź nadejść ma do końca tego tygodnia. W razie nieuwzględnienia tego ultimatum, koalicja będzie dopomagała armii polskiej przez wywołanie materiałów wojennych. Wedle traktatu pokojowego ma Polska prawo przewożenia materiałów wojskowych przez Gdańsk. Postanowiono, że Anglia i Włochy zaproponują rządowi francuskiemu podjęcie akcji międzysojuszniczej dla zapewnienia Polsce wolnej komunikacji przez okręg gdański.

Cały szereg powiatów górnośląskich w rękach polskich.

BYTOM. 24. sierpnia. (Pat.) Generalny strejk robotników polskich trwa nadal, gdyż władze koalicyjne nie dały dotąd konkretnego przyrzeczenia, że Sicherheitswehra zostanie zaraz usunięta. Pertraktacje toczą się w dalszym ciągu.

BYTOM. 24. sierpnia. (Pat.) Niemiecy urzędnicy i ich rodziny z powiatów opanowanych przez Polaków, uciekają na zachód. W Koźlu wojska koalicyjne aresztowały na dworcu cały zastęp bojówki niemieckiej, który tam przechodził z Niemiec.

Wedle informacji, skonfiskowane akta niemieckiego komisaryatu plebiscytowego w Kato-

wicach ujawniły, że planowane były dalsze napały na Francuzów i Polaków w innych miejscach. Bojowcy płatni byli po 70 Mk. dziennie.

BYTOM. 24. sierpnia. (Pat.) Polska samoobrona postępuje dalej na zachód. W niedzielę opanowali Polacy cały powiat zabrzeski, z wyjątkiem samego Zabrze, w którym istnieje jeszcze Sicherheitswehra. Ludność polska starała się usunąć ją już wczoraj, w międzyczasie jednak zjawily się dwie kompanie Francuzów, które pełniły służbę bezpieczeństwa, a na rozkaz których Sicherheitswehra musiała pozostać w koszarach. We wszystkich gminach opanowanych

przez Polaków znaleziono dużo broni i amunicji, ukrytej przez Niemców. Wyłapano tam szereg niebezpiecznych bojowników niemieckich. W niektórych gminach powiatu bytomskiego i zabrzeskiego wystąpili do walki z Polakami komuniści niemieccy. Ludność polska załatwiła się z nimi sama, lub też oddała ich w ręce Francuzów.

W niedzielę opanowany został przez Polaków powiat pszczyński, łącznie z miastem, oraz Wodzisław.

W Pszczyńcu przyszło do krwawych walk, w końcu jednak Niemcy musieli się poddać.

Dokonuje się opanowanie powiatów rybnickiego i tarasogórskiego, a zaczęto się również opanowywać wschodnie gminy powiatu gliwickiego. Na dowód, że Sicherheitswehra opiera się jedynie Niemcami, świadczy fakt że tam, gdzie Polacy jeszcze jej nie rozbili i nie wypędzili, Niemcy cywilnie przygotowują się do walki zbrojnej z Polakami przy pomocy Sicherheitswehry, w innych zaś miejscowościach Niemcy szukają pojednania z Polakami przez stworzenie wspólnej straży obywatelskiej.

Bolszewicy rozpoczęli ofensywę przeciw Wranglowi.

NAUEN. 24. sierpnia. (Pat.) Radio z Konstantynopola donoszą, że bolszewicy zaczęli przeciwko gen. Wranglowi ofensywę na całym froncie.

Ulica ks. Skorupki w Warszawie.

WARSZAWA. 23. sierpnia. (Pat.) Jak donoszą pisma warszawskie, pragnąc uczcić jednego z obrońców stolicy, kapitana-bohatera, który z krzykiem w ręku poszedł w bój na czele żołnierzy i padł na szancon radzymskim, rada miejska postanowiła nazwać jedną z ulic Warszawy ulicą ks. Skorupki.

Uchodźcy wracają.

WARSZAWA 24. sierpnia (Pat.). Minister spraw wewnętrznych komunikuje: Powrót ludności do powiatów płońskiego, płońskiego, pułtuskiego, radzymskiego, nowomińskiego, lubelskiego, węgrowskiego, siedleckiego, radzyńskiego, garwolińskiego, łukowskiego i lubartowskiego zwołony jest bez ograniczenia.

3 teatru.

„POMYSŁ PANNY FRANCISZKI” komedia Pawła Gavault'a.

Trochę więcej pomysłowości spodziewałem się po francuskim komedyopisarzu, przyczem jednak zastrzegam się, że zarzutu tego, zresztą niezbyt ciężkiego, nie odnoszę do poczciwej, nie co egzaltowanej panny Franciszki, w której pomysł ocenić trzeba nie tyle oryginalność, jak heroizm wcale znaczny jak na prowincjonalną, przeciętną (choć autor wmawia w nas, że nie jest przeciętną) kobietkę.

Zaiste, lekkomyślny, płochy pan Duvernet wcale nie zasługiwał na tak serdeczne, tak dobre córeczki! Bo proszę sobie wyobrazić: 17-letnia Lili ma już kochającego i kochanego chłopca i naraz na wiadomość, że ojcu grozi katastrofa materialna, poświęca się bez długich korowodów i godzi się oddać rękę podstarzałemu — i to — dobrze — hr. de la Perliere, który przyczeka doprowadzić do równowagi zagmatwane interesy p. Duvernet. Ale 23-letnia Franciszka przelicytowuje siostrę: nie chcąc, aby Lili wyrzekła się swego szczęścia, (dzieweczka szczerze opiekuje swą ofiarę) spieszy do pana de la Perliere. zdradza przed nim faktyczny stan rzeczy i w zamian za siostrę ofiarowuje mu swoją rączkę. Stary Adonis jest wzruszony i zachwycony, zwłaszcza, kiedy improwizowana naręczona zaraz na pierwszej wizycie zabiera się do gospodarstwa i spieszy do kurnika dowiedzieć się, dlaczego kury hrabiego nie niosą jaj! Ojciec uratowany — ale znowu kłopot, bo i serduszko panny Franciszki zajęte już miłością do mło-

dego inżyniera Fauville! Sytuacja cała za bardzo meknie łzami; na szczęście atoli p. de la Perliere nie jest lubieżnym smokiem, czyhającym na caotę młodych dziewcz, a ponieważ przy pewnej dacie domyślnie przejrzał pomysł panny Franciszki, wielodusznie rezygnuje z jej ręki, jak zrezygnował z ręki Lili i wraca do kochającej go żony, z którą się był przypadkowo rozwiódł, a co więcej, nie usuwa się od pomocy, przyobiecanej poprzednio teściowi in spe, p. Duvernet.

Komedia gładko napisana, poprawna, komedia par excellence mieszczańska, która nie gorszy ani siwłosłych matron ani złoto i kruszcówłosłych dziewczątek. Było wprawdzie już takich wiele, ale to nic nie szkodzi: słucha się jej przyjemnie z całym dobrodusznym spokojem, jaki udziela się widowni od niepoprawnego optymisty, p. Duvernet, postaci rzeczywiście zajmującej i sympatycznej. Prócz niego wszystkie inne typy — to starzy, bardzo dobrze znajomi, wśród których nie brak i nieśmiertelnego prajjaciela rodziny. Nad całością unosi się pogoda prowincjonalnego zacisza, przeniknięta atmosferą „dobrych“ ludzi, gdzie dominuje zapach uczciwości, nie tej bezwzględnej, ale tej, jaką lubi się otaczać świat małomieszczański.

Rola rozpromienionego zawsze, zawsze różowo na życie patrzącego p. Duvernet, jakby stworzona dla p. Rasińskiego (nie wynika z tego, bym te cechy przypisywał artyście), oddana była bez zarzutu. Miałem wrażenie, że p. Rasiński czuł się w swoim żywiole; więc wszystko — głos, ruch, gest, mimika — składało się harmonijnie na uwypuklenie postaci, czyniąc ją pełną bezpośredniości, swobody i prostoty. Mo-

gę powiedzieć, że p. Rasiński nadawał ten bezprekazyonalny ton, jaki panował przez cały ciąg przedstawienia na scenie.

P. Rasińskiej zadaniem było uzupełniać rolę swego partnera; dzięki ruchliwości i ożywieniu, jakie włożyła w swą kreację udało jej się uniknąć zatarcia się w cieniu.

P. Hałacińska grała dobrze, ze zrozumieniem i odczuciem, ale zdeje mi się, że zewnętrzne jej warunki kwalifikują ją do ról więcej dramatycznych niż rola Franciszki. Mniej surowości a więcej miękkiego wdzięku — taki postulat postawiłbym pod adresem artystki.

P. Ładosiówna jest bardzo dobrym nabytkiem dla teatru; więcej życia się z sceną pozwoli jej pozbyć się tej odrobiny szrywności, szkodzącej jeszcze jej miłym, wdzięcznym kreacjom.

P. Justian, w miarę kochliwy, w miarę roztropny, a bardzo — jak się okazuje — solidny brabia de la Perliere nie zawiodł oczekiwań. Postać, jaką dał, świadczy o sumiennym opracowaniu roli; artysta nie wypadł nigdy z typu, co z uznaniem podaszę.

P. Kozłowski jest aktorem o tak wyrobionym smaku artystycznym, że nie zepała żadnej roli, jaką się mu powierzy. Wszystkie jego kreacje noszą cechę szlachetnej łowacji, niezbędnej dla wywołania estetycznego wrażenia. Nie narzucającej się nieczem wybitości, co więcej, wcale przeciętnej osobie inżyniera Fauville potrafił p. Kozłowski nadać odległą i wyognomnie i wywołać dla niej zainteresowanie.

Całość się składa.

ARTUR ŒWIKOWSKI.

Koniec legendy.

Narodowa demokracja stanowczo nie ma szczęścia. Piszący te słowa bez złośliwości ale z całą powagą smutnej prawdy.

Od czasu naszych niepowodzeń militarnych reakcyjny obóz polski złożył wszystkie miny, aby obalić Naczelnego Wodza, do Naczelnego Dowództwa wprowadzić bardziej fachowe sily (patrz byli generał Dowbór-Muśnicki), usunąć partye robotnicze i ludowe od wpływów na rządy, — słowem wykorzystać trudną sytuację militarną dla swoich — jak zawsze — partyjnych i egoistycznych celów.

Równoległe z tem przygotowywali państwo na granicach państwa polskiego. Do Poznańskiego zjechał Roman Dmowski, Dowbór-Muśnicki, a „sferę” poznańską w delegacji wystanej do Rady Obrony Państwa zażądały w najcięższym dla nas momencie wyodrębnienia militarnego. Zaczęto tworzyć autonomiczną armię rezerwową, a wybitni posłowie napodowob - demokratycznej wyrażali głośno swą opinię, że nie się nie stanie, jeżeli Warszawa padnie, bo przecież Poznańskie jest znakomicie zorganizowane, ma swą białą gwardyę, ma już gotowy rząd, ma w zanadrzu niezłomny akt oskarżenia na ludzi kierujących narodem i armią polską.

Rachuby te spaliły na panewce. Niezłomna wola narodu, silny patryotyzm armii i przewidujące kierownictwo wojskowe umiały chwytliwe niepowodzenie obrócić w doniosły tryumf. Jeszcze 16. sierpnia w pismach francuskich spotykamy się z depe zami notyfikującymi powołanie nowego rządu polskiego w Poznańskiem (Dmowski, Muśnicki), a już na drugi dzień — w dniu 17. sierpnia, prasa narodowo - demokratyczna — widocznie skonsternowana zwycięską ofensywą niefachowego dowództwa, zaczyna snuć intrygi, szkalować i z bizantyjską pokorą wskazywać rzekomych autorów zwycięstwa, aby tylko nie uznać zasługi i pracy Naczelnego Wodza, szefa sztabu generalnego Rozwadowskiego i innych polskich generałów.

Ten wyścig za negacją polskiej zasługi i polskiej pracy, to ciągle wskazywanie palcem na innych, budzi głęboki wstręt i obrzydzenie. I oto nie tylko w każdym prawie polaku, ale i w tym

szlachetnym i wielkim generale francuskim p. Weygand, którzy, razem z oficerami misji francuskiej gorliwie i sumiennie w operacjach współdziałali.

Generał Weygand zrozumiał widocznie, że gazdiniowa prasa reakcyjna z jego współpracy chce ukuć legendę przeciw naszym kierującym czynnikom wojskowym i stanowczo przeciw temu zaprotestował. Nie uczynił tego napewno powodowany fałszywą lub polityczną skromnością, ale postąpił jak człowiek honoru, który nie może godzić się na to, aby jego nazwisko i działania łączono z niedłą i nieuczciwą kampanią antypaństwową.

Generał Weygand powiedział: „To zwycięstwo jest zwycięstwem polskiem. Przewidujące operacje wojskowe zostały wykonane przez generałów polskich na zasadzie polskiego planu operacyjnego”.

Może rzecze szermiurze obskurantyzmu politycznego z „Gazety Porannej”, „Warszawskiej” i „Rzeczypospolitej”, rozumieją, jak niedłą rolę odgrywają w tej wielkiej fazie polskiej wojny i polskiego tryumfu. Może rozumieją nareszcie, że Józef Piłsudski jest symbolem tej niczem niezmierzanej idei polskiej, której nie zdola osiągnąć nigdy ani obskurantyzm i liturgia partyjna lewicy bolszewickiej lub prawicy narodowo - demokratycznej.

Generał Weygand swoim publicznym oświadczeniem rozbił w puch tak skrętnie budowaną legendę o kłóśchowości dowództwa armii polskiej. Legendę budowaną przez ludką i prasę rozszczepiającą sobie pretensje do monopolu na patryotyzm.

Prawda zaczyna się wynurzać z pajęczej sieci klarstwa i intrygi. Każdemu dzieć się będzie wedle jego zasługi.

Ale polskie społeczeństwo już teraz zdać sobie sprawę powinno z tego, że tym, który chciał zrabować zasługę i pracę Naczelnego Dowództwa W. P. Sztabu Generalnego, dowódców armii, i generałów polskich, było stronnictwo narodowo - demokratyczne.

„Naród”.

Po odparciu najazdu.

Uchwały Rady Robotniczej m. Warszawy.

W piątek odbyło się posiedzenie Rady Del. Rob. Na porządku dziennym były sprawy, sytuacja polityczna i organizowanie rezerw obrony Warszawy. Prelegowali towarzysze: Palak, Ryczka, Lopuska, Szcypiorski.

Przyjęto następującą rezolucję:

Z radością i zadowoleniem witamy fakt zwycięskiej obrony Warszawy, składamy hołd męstwu żołnierza, który nie bacząc na krwawe trudy w walce nieustannej, piędź po piędź odbiera ziemię ojczystą z rąk najeźdźcy.

Stojąc w dalszym ciągu na gruncie wojny obronnej, wojny, rabezołeczającej Niepodległość krajowi i pokój sprawiedliwy, pokój porozumienia, jednocząc pod sztandarem obrony we wszystkich zakątkach kraju masę robotniczą miast i wsi:

R. D. R. uważa za swój obowiązek stwierdzić, że klasa robotnicza cały swój wysiłek w obronie Polski wyteżyła i wyteży jedynie w tem przeświadczeniu, że oczyszczenie kraju od najeźdźcy stworzy podstawę do natychmiastowego zawarcia pokoju.

R. D. R. oświadcza, że wszelkie próby przeciągania wojny pod hasłami zaborów, lub wtrącania się do wewnętrznych spraw Rosji — spotka się z należytem odparciem ze strony klasy robotniczej.

R. D. R. wzywa Rząd, ażeby wykazał taką samą stanowczość w dążeniach do pokoju, jaką i wykazuje w sprawie obrony.

Zważywszy, że zbrodnica akcja N. Decyi w b. Kongresówce, a zwłaszcza w Poznańskiem, polegająca na jawnym organizowaniu spisku paralizującego obecnie obronę kraju, sztywającego ruch robotniczy, zmierza do przewrotu na rzecz reakcji — R. D. R. wzywa proletaryat całego kraju do zdwojonej baczności, oraz do wyteżenia wszystkich sił organizacyjnych do sku-

tecznego oporu i złamania wszelkich nieuczynnych zamachów i gwałtów N. D.

R. D. R. zwraca uwagę Rządowi na mobilizację reakcji, oraz na zarządzenia władz administracyjnych, które na rozkaz reakcji i pod pretekstem walki z komunistami, terroryzują klasę robotniczą i ciepłą ruch klasowy i polityczny zorganizowanych robotników miast i wsi.

R. D. R. domaga się od Rządu zaprzestania represji wobec robotników i oświadcza, że klasa robotnicza ma dość sił, żeby przeciwstawić się i pokonać wszystkie destruktcyjne i prowokatorskie zamierzenia t. zw. komunistów.

R. D. R. oświadcza, że sprawa ustroju wewnętrznego w Rosji i los ziem, należących niegdyś do państwa rosyjskiego, winny być rozstrzygnięte przez same zainteresowane ludy bez nacisku czynników zewnętrznych.

Zgodnie z powyższem R. D. R. podziela stanowisko P. P. S., wyrażone w depeszy C. K. W. na Zjazd Międzynarodowców zawodowej, w której P. P. S. oświadcza się za niemieszaniem się do spraw wewnętrznych Rosji.

R. D. R. domaga się od Rządu, zdecydowanie j polityki pokojowej na powyższych zasadach. Jako gwarancji dążeń pokojowych Rządu, R. D. R. żąda jawności rokowań pokojowych i natychmiastowego ogłoszenia dotychczasowych wiadomości o przebiegu rokowań w Mińsku.

Zgodnie ze stanowiskiem międzynarodowego proletaryatu, R. D. R. potępia stanowczo politykę wojenną reakcyjnego rządu francuskiego, która grozi wzniesieniem nowej wojny światowej. W szczególności R. D. R. protestuje gorąco przeciw włączeniu sprawy wojny obronnej, jaką Polska prowadzi przeciw Rosji do spraw b. carskiego generała Wrangla, przywódcy robotników białej gwardii Denikina na Krymie, który utworzył, z poparciem Francji, t. z. rząd południowo - rosyj-

ski i głosi obecnie obłudny program „dobrowolnej federacji” narodów byłej Rosji pod berłem nowego cara.

W sprawie wypadków na G. Ślązku R. D. R. stwierdza:

Prowokacje niemieckie, które spowodowały rok temu na Górnym Ślązku powstanie polskiej klasy robotniczej, usiłują na nowo rozpocząć walkę narodowościową.

Ostatnie wiadomości z Katowic i Bytomia stwierdzają, że atak szowinizmu i junkierstwa niemieckiego został przysuszony z całą bezwzględnością. Znowu mamy rozlew krwi, rabunki i prześladowania polskości.

Klasa robotnicza Polski spełni swój obowiązek wobec robotników polskich na G. Ślązku i nie pozwoli, ażeby żołdak niemiecki gwałcił wolę robotnika polskiego, który chce być zjednoczonym z Rzplita Polska.

Klasa robotnicza Polski wzywa proletaryat niemiecki na G. Ślązku do przeciwstawienia się wszelkim zamachom na życie i prawa ludności polskiej i czyni go odpowiedzialnym za dalsze następstwa walki narodowościowej.

R. D. R. uważa, że proletaryat niemiecki na G. Ślązku ma dość sił, ażeby się przeciwstawić wszelkim zakusom nacjonalizmu i szowinizmu reakcji niemieckiej i że wynien dać możność mieszkającym Śląska Górnego w spokoju i bez jakiegokolwiek presji określić swój stosunek do Polski lub Niemiec.

Potrzeba reform.

Podobno nowy minister wojny nosi się z myślą usunięcia z Ministerstwa trzeciej części urzędników. W Londynie w Ministerjum Spraw Zagranicznych, w starym odwiecznym ministerjum, czynnym na całej kuli ziemskiej, prowadzącym politykę angielską z całym światem, — pracuje pięćdziesięciu odpowiedzialnych urzędników. U nas — tej ilości odpowiada cyfra trzystu kilkudziesięciu. W gruncie rzeczy cała nasza polityka zagraniczna była przecież robiona w Paryżu, gdzie mieliśmy nie tylko poselstwo, biuro prasowe, ale i specjalną Delegację na konferencję pokoju, która przetwarzała i konferencyjną i wszystkie pokoje, musiała przecież pracować w Paryżu, opracowywać memoriały, wygotowywać przeróżne kawałki, aby zasadniczo poprosu istnienie swoje.

O tej Delegacji należy parę słów powiedzieć. Jaki jej cel, czemu i komu ona służyła i te miliony, które pochłania?

Pytanie to zadają sobie wszyscy. Pracuje w Paryżu p. Piltz, który podobno jest posłem w Pradze, pracuje p. Joachim Bartoszewicz, p. Szura, p. Lubieński (hrabia), Przybył wreszcie p. Paderewski. Pracuje p. Mrozowski nad pozyskaniem straconych odszkodowań. Rezultaty pracy tej Delegacji są żadne. Odnówiono nam odszkodowań, które przecież miały być podstawą uporządkowania naszej nieszczęsnej waluty! P. Mrozowski od roku chodził koło tej sprawy. Wydał mnóstwo pieniędzy; co Polska w zamian osiągnęła?

Członkowie delegacji są prawowiernymi wyznawcami endecji, powołanymi na stanowisko parystki przez p. Dmowskiego. Byli członkowie Komitetu Narodowego, póki poselstwo nasze w Paryżu nosiło jeszcze nazwę osławionego Komitetu p. Dmowskiego. Gdy trzeba było zlikwidować Komitet, część jego członków została zaliczona do składu poselstwa, inni pozostali w Delegacji. Są to wszystko poserunki bojowe Endecji. Prowadzą one politykę i nie tyle politykę państwa polskiego, ile politykę pana Dmowskiego. Pisaliśmy wielokrotnie o oszczerstwach, rzucanych na Naczelnika Państwa w Paryżu. Skarżą się na te oszczerstwa misje wojskowe przybywające do Warszawy. Skarżą się, że były złe, partyjnie nienawistnie informowały i ustosabiane dla Naczelnika Państwa, dla rządu, dla posła Witosa i dla tow. Daszyńskiego.

W jakim celu Delegacja paryska może być tolerowana? Powinno być jak najprędzej skasowana. Przyrzekł to uczynić p. Patek. Nie uczynił. Dziś czas woła gromkim głosem! Gdy chodzi o wzmożenie propagandy, nie ma na nią pieniędzy. Pieniądze są: trzeba przepisać c taty Delegacji na rachunek propagandy. Trzeba zażądać surowego rachunku sumienia o wszystkich Piltzów, Bartoszewiczów i Mrozowskich za wszystkie prze-

Nowiny z dnia.

Lwów 25 sierpnia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Sroga 25 sierpnia „Pomysł Panny Franciszki“, kom. w 4 aktach po raz drugi.

Czwartek 26 sierpnia „Faust“, opera w 5 aktach

Piątek 27 sierpnia „Noc w Wenecyi“, operetka w 3 aktach.

Sobota 28 sierpnia „Pomysł Panny Franciszki“, kom. w 4 aktach po raz trzeci.

Niedziela 29 sierpnia „Rycerskość wieśniacza“ i „Pajace“, opera.

Poniedziałek 30 sierpnia „Noc w Wenecyi“, operetka w 3 aktach.

Początek przedstawień o godz. 7 wieczorem.

„CHOCHLIK“ W COLOSSEUM: Zupełnie nowy program, 2 zabawne farsy: „Dorozkarz w zalotach“ i „Idyot“, solowe siły nowe zaangażowane. Bioscop. — Bilety u Gabriela, ul. Legionów 3.

TEATR WODEWILOWY (gmech ul. Ossolińskich 10). Codziennie przedstawienie. Operetka, balet, wodewil. Bilety wcześniej w biurze dzienników Sokolowskiego ul. Jagiellońska 7.

SEKCJA SAMARYTANSKA CZERWONEGO KRZYŻA zaprasza wszystkie Panie opiekujące się rentyjniemi żołnierzami w szpitalach, aby się jawiły najliczniej na posiedzenie we wtorek dnia 24 sierpnia b. r. o godzinie 6-tej pop. w lokalu przy ul. Bielewskiego 6. I. p. Jadwiga Zgórska.

ZWIĄZEK „Wszystko dla frontu“ pl. Akademicki 1. — proszą o puste pudełka z turek na papierosy dla żołnierzy — nadto o ofiarowanie lub pozyczenie wagi.

REFERAT PRASOWY D. O. G. wzywa chłopców (uczniów szkół średnich), chętnych do służby kwatermistrzowskiej, aby się zgłaszali z ostatniemi świadectwami szkolnemi w lokalu Ref. prasowego ul. Wawowa 1. II. p. od godz. 9 — 11-tej.

CZOŁÓWKA HARCERSKA wyjeżdża co tygodnia w pole. — Krowni, znajomi lub przyjaciele żołnierzy skautów mogą składać listy, przesyłki lub dary w Poczcie skautowej Sokola 7 II. p. między 5—7 pop.

Z KOLONII WAKACYJNYCH. Pisaliśmy już o półkolonii w szkole Reja. Istotnie nastąpiły później zmiany na lepsze. Komitet przeprowadził kontrolę, wprowadził zmiany i nastąpiła korzystna zmiana. Ale zato wywarło zamęt na personelu pedagogicznym, przeważnie na akademikach, bo nie wypłacone im umówionych poborów, a gdy się o nie upomnieli, rozwiązano półkolonię. Ponieważ tak postępować nie wolno, zwracamy się do komitetu dzieci na wiad, aby sprawę jak należy załatwił.

OFIARY WOJNY. Do szpitala na leczenie przywieziono rannych nieprzyjacielskich pociskami Jane Jurkiewa, liczącego lat 23, rolnika z Torunia, pow. Lwów i Dymitra Paszkowskiego, liczącego lat 38, rolnika z Nowego Sioła, pow. Zółkiew.

Donoszą z prowincyi, że w Kłbweu nad Dnieprem, koło Rozdołu, bolszewicy rozstrzelali dzierżawcę dóbr Adama Biedermana, rozkazawszy mu poprzednio rozebrać się do naga i pozbierać z rodziną. Równocześnie mieli zamordować adwokata dr. St. Obmińskiego ze Lwowa, który bawił tam we dworze. W Rozdole mieli rozstrzelać audytora dra Adama Pilca. Wiadomości te nie są jeszcze stwierdzone urzędowo. W Przemyslanach zamordowano broniącą swego mienia, żonę urzędnika manipulacyjnego Knopowca, urzędnika telegrafu Mühlta, zaś urzędnika podatkowego p. Rudnickiego i jego córkę ciężko porażono szabłą. W lesie opodal miasta znaleziono zamordowane dwie panny, których nazwiska na razie nie stwierdzono. W Niedzieliskach koło Swirza miało zamordować siostrę dzierżawcy Ostalowiec p. Kowala, oraz pokabeczone właściciela folwarku pod Lipowcem p. Małeckiego. Miało zamordować Swirza miało zamordować pewnego księdza. Ponadto w tej okolicy bandy kozackie dopuszczały się licznych gwałtów na kobietach, zaś o rabunkach nie trzeba dodawać, bo te były wszędzie; a w samych Przemyslanach zrabowali tylko w gotowcach i srezyozach ponad 2 miliony marek.

PODRZUCONE NIEMOWLĘ. W bramie reżiności przy ul. Pańskiej 1. 7 p. Ludwika Szumańska znalazła podrzucone niemowlę, płci męskiej liczące około dwa tygodnie życia. Podrzutkiem na razie sądzi się p. Szumańską.

ODWAŻNE ZŁODZIEJKI. Marya Dziuba i Paraczka Bocerowa, praczki, nie bardzo obawiały się pociągu pancernego, bo płacąc obok bielizny, w czasie odpoczynku załogi na dworcu w Kleparowie, skradły pewną ilość bielizny. Złodziejki odprowadzono do aresztów policyjnych, gdzie nauczają i respektować cudzą własność.

WŁAMANIA I KRADZIEŻE. P. Amalii Furmanowej skradziono z mieszkania przy ul. Karnej 1. 3 garderobę i różne rzeczy, wartości 14.000 marek. P. Maryi Sasowej skradziono ze skrytki realności przy ul. św. Zofii bieliznę, wartości 6.700 marek.

OSOBY POCHODZĄCE ZE WSCHODNICH POWIATÓW Małopolski, a obeznanych z pracą agitacyjną na wal uprasza się o zgłaszanie się w redakcję prasy i propagandy M. O. A. O. Akademicka 5 w godz. urzędowych (od 9—1-ej i od 3—7-mej).

MADEBLANE

Za rubryką tę redakcyja nie odpowiada.

Dr. med. Z. BENDEL

przyjmuje od 9 — 10 rano i od 3 — 5 popołudniu ul. Sykietuska 44.

„MARYSIENKA“ i „KOPERNIK“

wyświetlają obecnie

wspaniały dramat sensacyjny w 5-ciu aktach p. t.

W SIECI

Główną rolę kreuje światowej sławy artystka
MAGDA SONIA.

Dlaczego zły chleb!

Z powodu złego chleba jaki obecnie otrzymują konsumenci w bieżącym tygodniu obwinięto piekarzy, iż dodają różne szkodliwe jak miazgę kartoflaną lub też łupiny do chleba. Stowarzyszenie lwowskich piekarzy stwierdza, iż nieprawdą jest, by piekarze jakkolwiek mięszankę dodawali do chleba. W tym wypadku winna jest aprowizacyja, która wydaje mąkę rzekomo żywną, a w której oprócz wielkiego procentu ziarna znajduje się wielki proc. grysu a mąki samej bardzo mało.

Widoczna jest, iż kontrola młynów jest złą, bo stwierdzone już tykrotnie, że nie piekarze lecz młynarze posiadają winę wyłącznie. Piekarze starają się w poczuciu obowiązku obywatelskiego wypisać chleb jak najlepszy lecz nie mogą odpowiadać za mąkę. Stowarzyszenie samo kontroluje wypiek chleba, a każde nadużycie gdyby było, musiałoby być surowo ukarane. Niechęć przeciw piekarzom jest nietylko nieuzasadniona, lecz krzywdzi i zniechęca ludzi uczciwie i z poświęceniem pracujących.

Ze stowarzyszenia przem. piekarzy lwowskich J. SCHIRMER mp., przeciwiony.

Możeby miejski zakład aprowizacyjny i urząd walki z lichwą zaczęli w tej sprawie urzędować, aby się skończyło to odsyłanie zbiedzonego konsumenta od Annasza do Kafjasza.

Komunikaty

TOWARZYSZE ROBOTNICY! Członkowie P. P. S. zgłoszeni do Związku Strzeleckiego i mający obowiązek zgłoszenia się, zjawiają się w lokalach dzielnicowych po odbiór legitymacyi i podpisania deklaracyi.

Lokale otwarte bez przerwy dzień i noc.

Na powitanie Kongresu Międzynarodówki Zawodowej.

Dnia 18. b. m. rozpoczął się w Amsterdamie Kongres Międzynarodówki Zawodowej. Komisya Centralna Klasowych Związków zawodowych wysłała na Kongres depeszę, w której stwierdza, że zaproszenie otrzymała zbyt późno, by może być reprezentowaną na Kongresie, a następnie formułuje stanowisko Związków zawodowych wobec sytuacji politycznej w myśl znanej uchwały, ogłoszonej w swoim czasie.

Jednocześnie depeszę powitalną na Kongres wysłał Centralny Komitet Wykonawczy P. P. S. Depesza ta brzmiała:

„Towarzysze!

P. P. S., życząc kongresowi skutecznych prac, zwraca uwagę Międzynarodówki Zawodowej na fakty następujące:

1) Armia rosyjska wkroczyła do granic Polski etnograficznej i atakuje Warszawę;

2) dyplomacya Moskwy odmawia aż do dziś dnia zawarcia sprawiedliwego pokoju z Polską usiłując wciąż zwlekać z rokowaniami aż do chwili, gdy los wojny zostanie rozstrzygnięty militarnie;

3) polska klasa robotnicza powstała na obronę Ojczyzny.

P. P. S. wyraża nadzieję, że Kongres wywypowie się na rzecz niepodległości Polski i pokoju demokratycznego na wschodzie Europy.

P. P. S. jest przeciwna interwencyi do spraw wewnętrznych Rosyi.“

3 sali rozpraw.

Zabójstwo.

Fabian Gawron oskarżony za zabójstwo swych teściów Katarzyny i Michała Szewców, jak donosiliśmy, został skazany po przeprowadzonej rozprawie w sądzie wojakowym, po uwzględnieniu okoliczności łagodzących i młodego wieku, na 3 lata ciężkiego więzienia, z obstrzoneniami.

KRADZIEŻ.

Jędrzej Bluj, plutonowy 12 p. a. c. w połowie stycznia b. r. skradł z magazynu wojskowego więźszą ilość bielizny, 4 pary bucików i 3 kawałki skóry. Za kradzież tę został wczoraj zasądzony wyrokiem sądu wojakowego na 6 miesięcy ciężkiego więzienia i utratę stopnia podoficerskiego.

DEZERCYE.

Ostatnio stanęli przed sądem doraznym Jan Sotul i Jan Pleczyński 19-letni chłopcy, oskarżeni o dezercyę. Po przeprowadzonej rozprawie po uwzględnieniu okoliczności łagodzących skazano ich po 5 lat ciężkiego więzienia.

Jan Zygmunt, liczący lat 24, rolnik z powiatu łanuckiego, zbiegł z wojska przed ogłoszeniem sądów doraznych. Skazano go wyrokiem sądu na dwa lata ciężkiego więzienia.

Danka Romanika ujęto w czasie, gdy poszukiwał swej kadry. Podczas rozprawy stwierdzono jego okoliczność przeto ukarano go tylko 3-miesięcznym więzieniem, a ponieważ zgłosił się na front, wypuszczono go na razie na wolność.

Lloyd George konferuje z Giolittim.

NAUEN, 23 sierpnia (Pat.). 22 b. m. odbyła się ważna konferencya w Lucernie między Lloydem Georgem a Giolittim. Rzymskie dzienniki pokładają wielką nadzieję w tej konferencyi i spodziewają się, że polityka angielska i włoska co do Rosyi pójdzie po tej samej linii. Millerand ma zamiar spotkać się z Giolittim we wrześniu we wrześniu w Aix la Baine.

25 MAREK kosztuje pomieszczenie adresu w „Kalendarzu ludowym“ na r. 1921 w formie jak zeszłego roku. Zwraca się przeto uwagę P. T. adwokatów, lekarzy, inżynierów i t. d. by raczyli nadsyłać swe adresy równocześnie z należytą pod adresem: Lud. Tow. Wydawnicze, Lwów;

Dla żołnierza walczącego na froncie.

Ministerstwo spraw wojstwowych wydało następującą odezwę zatytułowaną:

Żołnierz na froncie walczy o byt Polski i o jej zwycięstwo. Już dwa prawie lata boryka się z bolszewicką dzieżą bez przerwy, bez odpoczynku, bez tego wszystkiego, co żołnierzowi państwo dobrze zorganizowane dać może. Biję się dzielnie nie ulegając wrażeń przemocy i zwycięży ostаточно, oswobodzi Ojczyznę od nienawistnego najeźdźcy, jeżeli tylko tałe społeczeństwo polskie poprze jego wysiłek, jeżeli okaże, że opieką otacza swego obrońcę i że pamięta o nim.

Wojskowa hurtownia kooperatyw i gospod. w Warszawie przygotowuje dla żołnierza na froncie 100.000 paczek zawierających artykuły pierwszej potrzeby. Paczki te stosownie do zawartości i ceny dzieli się na trzy kategorie, po 200 mk., 150 (100 i 100 mk. według ceny kosztów. Każdy obywatel może nieść żołnierzowi frontowemu materialną pomoc przez zakupno wymienionych paczek, które będą przesłane żołnierzowi w formie podarunku. Każdy obywatel może wzmocnić w ten sposób siłę odporne żołnierza.

Zamówienia przyjmuje Rada główna opiekuńcza. Ekspedycyjni zaś na front podjął się Polskiej Białej Krzyż. Pierwszy transport ma odejść już w dniach najbliższych przygotowawczymi specjalnie do tego celu czołówkami Polskiego Białego Krzyża.

Dla zapoznania ogółu ze sposobem przesyłania daru dla żołnierza podaje się do wiadomości:

Zamówienia na poszczególne kategorie paczek przyjmuje Rada opiekuńcza w Warszawie i jej oddziały na prowincyi. Zamawiający wpisują swój adres na specjalnej pocztówce do żołnierza, na której podana jest ilość zawartych w paczce artykułów wraz z krótkim listem do żołnierza. Pocztówką, którą przyłącza do paczki, kwituje żołnierz z odbioru daru i przesyła ją wedle adresu ofiarodawcy.

Zamówienia przesyła R. O. G. do wojskowej hurtowni kooperatyw i gospod., która zajmuje się prowadzeniem rozdzielaniem i pakowaniem artykułów. Po dołączeniu pocztówki do paczki i po zapłombowaniu, otrzymuje paczki Polskiej Białej

Krzyż do ekspedycji, który w porozumieniu z Naczelnym Dowództwem Wojsk Polskich będzie transportował je na front i wręczał oddziałom za pokwitowaniem. W ten sposób zapewnia się, że paczki te dostaną się w rzeczywistości w ręce żołnierzy walczących na froncie.

Dla orientacji podaje się zawartość paczek według poszczególnych kategorii:

KATEGORIA I. 200 MK.:

Tytoniu 1/8 kg., kawy 1/8 kg., herbaty 1/8 kg., mydło 1 szt., szufla cukierków 1/8 kg., scyzoryk 1 szt., łyżka 1 szt., grzebień 1 szt.; notes 1 szt., lusterko 1 szt., ołówek 1 szt.; papieru listowego 5 arkuszy i 5 kopert, proszek higieniczny 1 pudełko, guzików 12 sztuk, nici czarnych białych i igła jedna paczka, agrałek 10 szt., pierników 1 paczka, bibulek do papierosów 1 książeczkę, pocztówek 5 szt., pasty do obuwia 1 pudełko, lemoniady 10 pastylek, śpiewnik narodowy 1 sztuka.

KATEGORIA II. 150 MK.

Tytoniu 1/8 kg., herbaty 1/8 kg., mydło 1 sztuka, scyzoryk 1 szt., łyżka 1 szt., notes 1 szt., ołówek 1 szt., papier listowy 5 arkuszy i 5 kopert, guzików 12 sztuk, nici czarnych białych i igła 1 paczka, pierników 1 paczka, bibulek do papierosów 1 książeczkę, pasty do obuwia 1 pudełko, lemoniady 10 pastylek, śpiewnik narodowy 1 sztuka.

KATEGORIA III. 100 MK.

Tytoniu 1/8 kg., herbaty 1/8 kg., mydło 1 sztuka, scyzoryk 1 szt., papier listowy 5 arkuszy i 5 kopert, guzików 12 sztuk, nici czarnych białych i igła jedna paczka, bibulek do papierosów 1 książeczkę, pasty do obuwia 1 pudełko, lemoniady 10 pastylek, śpiewnik narodowy jedna sztuka.

Obywatele!

Pomagajcie żołnierzowi walczącemu na froncie, bo wspólny wysiłek całego narodu przyniesie nam zwycięstwo!

Delegacja polska w Mińsku.

WARSZAWA, 24 sierpnia (Pat.). Depiero w poniedziałek nadeszła do Warszawy spóźniona radio-depesza z Mińska, donosząca o dalszym przebiegu podróży delegacji polskiej do Mińska. W niedzielę 15 bm. po przyjeździe do Brześcia litewskiego o godz. 7 wieczorem sprawdzone zostały legitymacje i pełnomocnictwa delegacji. Czynności tej dokonali wysłannicy sowieccy: Jabłoński, były adwokat petersburski, Szuko i Winogradow.

W poniedziałek o godz. 5 rano po załadowaniu samochodów ruszył pociąg do Mińska, dokąd przybył o godz. 8 wieczorem. Tutaj obozowano go strażą, komendant kwatery Ulrich zarządził wyładowanie samochodów, poczem o godz. 11 w nocy pod eskortą kawalerii przejechały automobile pustymi ulicami do przygotowanej kwatery, składającej się z 3 budynków, frontowego drewnianego, gdzie się mieści so-

wiecka komenda straży, tylnego murowanego, gdzie zamieszkała delegacja i ekspedycja i budynku dla personelu. Ogród, otaczający wzmiankowane budynki jest oparunkiem i gęsto obstawiony strażami. Na licznych drzwiach kwatery rozwieszono są afisze, zakazujące samowolnego wychodzenia z terytorium kwatery, odwiedzania mieszkań prywatnych, oraz stykania się z ludnością. Pozwolenie na udanie się do miasta udziela komendant kwatery, wyznaczając jednocześnie przewodnika.

Termin pierwszego posiedzenia obu delegacji wyznaczono na wtorek godz. 14. popołudniu. Języki obrad polski i rosyjski, w tychże językach protokół i stenogramy. Skład delegacji sowieckiej jest następujący: przewodniczący Daniszewski Karol, syn Chrystyana, kotysz; dalej Smiedowicz Piotr, Sudypnik Mikołaj; eksperci wojskowi: Nowicki Teodor, Garf Wilhelm, sekretarz Stückgold.

wych, ani odrzuci korzystnych zmian. Rosya szczerze pragnie pokoju (?) i czynić będzie wszystko, by uniknąć odpowiedzialności za zerwanie rokowań. Podstawową zasadą polityki rosyjskiej jest uznanie niezależnej państwowości i niepodległości Polski i unikania wszelkiego mieszania się do jej wewnętrznych spraw politycznych. Najważniejszymi punktami są gwarancje przeciw atakowi polskiemu na Rosję. Do znanych żądań nie doda nowych. Sprawozdawca donosi, że pragnienie pokoju ze strony ludności jest stanowcze szczerze.

Oczywiście na taki ton protekcyjny, jaki brzmia w tych wypowiedziach mogła sobie Rosya sowiecka pozwolić — przed 16. sierpnia. Teraz, po pogromie awych armii na polach byłej kongresówki zrozumie, że może mówić z nami jako równy a równym.

Pierwszy protest przeciw bojkotowi Polski.

PARYŻ, 24 sierpnia. (Pat.) Havas. Wobec trwania zarządzeń w sprawie niedopuszczania transportów do Polski wybitne osobistości świata przemysłowego w Antwerpii wysłały do rządu belgijskiego następującą petycję:

Podpisani obywatele Antwerpii, nie chcąc dopuścić do tego, ażeby dobra sława Belgii została naruszona, protestują energicznie przeciwko zakazowi proponowanemu przez rząd belgijski przepuszczania broni, amunicji i koni wysyłane przez Francję i Stany Zjednoczone do Polski. Zarządzenia tego nieusprawiedliwia żadna konieczność międzynarodowa. Podpisani przypominają przy tej sposobności, że w czasie wojny światowej Stany Zjednoczone przez cały czas trwania ich neutralności dostarczały broni armii rosyjskiej i armiom sojusznicy, co pozwoliło obronić kraj przed najeźdźcą i wyrażają oburzenie z powodu pomocy, jakiej rząd belgijski udziela armii bolszewickiej w walce przeciwko cywilizacji zachodniej. Podpisani zasypiają powołanemu na nowo do życia narodowi polskiemu dziś tak samo jak przed wiekami wyrazy podziwu i sympatii wobec walki jaką prowadzi o swoją niepodległość i wolność i stwierdzają uroczyście, że rząd belgijski wydając powyższe zarządzenie, działał wbrew uczuciom olbrzymiej większości narodu belgijskiego. Podpisani domagają się od rządu cofnięcia wydanego zakazu.

Wrogie stanowisko Gdańska wobec Polski.

GDĄŃSK, 24 sierpnia. (Pat.) Sprawa Gdańska przybiera coraz ostrzejszy charakter i przyciąga uwagę całego świata.

P. wiceminister Dąbrowski w czasie pobytu swego w Gdańsku udzielił interwju korespondentom „Timesów”, „Journala” i „Vossische Zeitung” oraz przedstawicielom miejscowych pism polskich, w którym stwierdził, że według traktatu wersalskiego, neutralność Gdańska mogłaby być proklamowaną tylko przez Polskę, której powierzone zostało prowadzenie spraw zagranicznych Gdańska. Uchwała jest także sprzeczna z art. XV. tymczasowej umowy, zawartej z rządem polskim, wedle której Gdańsk zobowiązał się zapewnić Polsce wolny obrót towarów.

Dziś p. Dąbrowski w gmachu kombinatu Rzeczyposp. Polskiej informował się o sprawach gdańskich, kładąc szczególny nacisk na sprawę emigracji i repatriacji. Przekonał się tam naocznie, że w etapie repatriacyjnym wyszło na ląd około 2.300 osób, przybyłych z Nowego Jorku. Wskutek braku żywności, spowodowanego oporem gdańskich sowieców kolejowych, kosztu postoju pociągów i wyżywienia przez dwa dni wynoszącego około 2.000.000 mk. Do tych kosztów należy dodać głód i przykrości, na jakie są narażeni powracający do naszej ojczyzny robotnicy.

Komendant krążownika francuskiego kapitan Haller który dziś przybył do Gdańska, złożył wizytę p. Dąbrowskiemu. Przy tej sposobności pokazało się, że krążownik francuski najspokojniej wjechał do portu według rozkazu marszałka Foch'a i zaczął wyładowywać amunicję przeznaczoną dla Polski. Tu jednak w imieniu Towera zjawił się komendant wojsk koalicyjnych gen. Hacking, udał się na pokład okrętu i wstrzymał wyładowywanie amunicji.

Obecnie wśród robotników gdańskich ujawnia się silna depresja, a nawet komunizm obawiając się wygłodzenia miasta, pragną skończyć z bojkotem Polski w celu pomagania sowietom rosyjskim. Wśród robotników nastroj jest szczerze podrażniony przez część bezrobotnych oraz przez 10.000 dezertersów, żydów z Polski.

Mińskie rokowania.

Dzienniki niemieckie podają w telegramach z Moskwy i Londynu treść przemówienia przewodniczącego delegacji Daniszewskiego, którem zagaił obrady mińskie. Podkreślił on, że Rosya życzy sobie rychłego pokoju i uznaje niepodległość Polski. Rosya sowiecka nie pożąda niczego z etnograficznej Polski, lecz przeciwnie odstepuje jej więcej ziemi, aniżeli przyznała jej ententa. Jednak bezwarunkowo żąda zabezpieczenia przed ponownym atakiem ze strony Polski. Od polskiego rządu chłopstwo-robotniczego nie wymagałaby takich gwarancji.

Wedle wiadomości, jakie otrzymał „Daily Herald” obrady będą się toczyły publicznie. Rosya uwzględnić chce wszystkie argumenty polskie i opierając się na żądaniach podstawo-

Podpisujcie Polską Pożyczkę państ.

Głosy prasy zagranicznej o odparciu nawały bolszewickiej przez Polskę.

Wiedeńska „Neue freie Presse“ zamieszcza entuzjastyczne artykuły o ostatnich zwycięstwach naszej armii. W jednym z nich pisze:

Wszędzie obserwowujemy to samo zjawisko. Powodzenie militarne zaostrza apetyty i powoduje przesadę. Od miesiąc armia bolszewicka zwyciężała a Polacy cofali się z dnia na dzień, zmuszeni odstępywać terytorium, celem „przegrupowania“ się, jak brzmią zazwyczaj komunikaty, mające zasłaniać klęskę.

Ten rozmach rosyjski zdaje się jednak słabnąć; nagłym rzutem wojennym Polacy odrzucili linie rosyjskie i jeśli nie nastąpi nowy zwrot, co się w wojnie zawsze może zdarzyć, to Warszawa dożyje chwili, w której odetchnie i w której utwierdzi tamę przeciw bolszewickiemu zalewowi.

W dalszym ciągu artykuł następujące zawiera uwagi: Rosya i Polska pertraktują o pokój. Ale wciąż czytamy o bitwach, nie zaś o wiadomościach o układach pokojowych. Może nigdy jeszcze w ciągu dziejów z taką dziecinną frywolnością nie przewidywano rokowań pokojowych, naprzód czynili to Polacy, którzy sami chcieli decydować o miejsc pertraktacji, a potem Rosyanie zapomocą dziwnie wymyślnych komedii z iskrowkami, które wedle potrzeby ich dochodzą lub nie dochodzą. Jeżeli uderzenie armii polskiej naprawdę będzie skuteczne, gdy wzmożą się jej sukcesy na północy i na południu; gdy rozluźni się pierścień dookoła Warszawy, natenczas przekonana się Trocki, że tego szczęścia nie jest w stanie osiągnąć, że nie jest w stanie przetrwać ogólnego wyczerpania. Czego nie zdołali najwięksi mistrze wojny, taki Napoleon i Ludendorff, co katem carskim się nie udało, tego też i on ze swoimi posiepakami nie potrafi. Dlaczegoż bowiem walczył żołnierz rosyjski? Bo sądził, że atakowany jest przez mocarstwo reakcyjne i podkiewać zapewniano go, że chcą mu odebrać ziemię. Możliwość to można było podtrzymać wobec Denikina, Kołczaka i Judenicza, również cały patryotyzm ludu rosyjskiego zapieczętował się, gdy znowawidzeni Polacy stanęli pod Kijowem i zażądali obszernych historycznych granic. Ale wiara w sprawiedliwość sprawy, wewnętrzne przekonanie musiało zachwiać się, w chwili gdy Rosya sama była atakująca; gdy wojska Tukaczewskiego podążyły za przeciwnikiem przekroczywszy granicę językowe i gdy bezpośrednio przed rokowaniami rozgrywały się jeszcze olbrzymie bitwy. Zmiany jeszcze wciąż są możliwe, ale klęski dnia dzisiejszego powinny być przestrogami, nad którymi Trocki nie może przejść do porządku dziennego.

Artykuł stwierdza dalej, że prócz Polski i Rosyi Europa cała potrzebuje pokoju. Nazywa protest wszystkich angielskich partii socjalistycznych

oraz groźbę strejku generalnego przeciw możliwej nowej wojnie światowej angielską rewolucyjną i zaznacza, że rady burżuazyjne powinny zrozumieć całą doniosłość tej postawy, inaczej bowiem niedaleką jest dyktatura proletariatu, czyli jak ją nazywa proletaryat angielski, akcja bezpośrednia w Anglii. Toteż powodzenie polskie prowadzić musi do pokoju. Podziwa godnym jest, co potrafi naród, gdy czuje się zagrożonym w swej egzystencji, ale to przesuwanie się szczęścia powinno przeciw nauczyć oba narody wzajemnego szacunku. Sukcesy Polski będą ułatwieniem pokoju.

W innym numerze „N. fr. Presse“ tak wartościuje postępy polskiej kontrofensywy:

Oceniając wypadki wojenne, należy wziąć pod uwagę czynniki moralne. Dyscyplina, entuzjazm narodowy, miłość ojczyzny mogą rozplomić chęć do walki i ułatwić wodzom, przeprowadzenie planu.

W dalszym ciągu artykuł kreśli pochodzący z wojsk polskich, kierowany (mądrą strategią) oraz czynnikami moralnymi, które dowódcy rosyjscy zrazu lekceważyli i stwierdza, że wojna weszła w okres rozstrzygający. Wobec tych doniosłych wypadków, wypadki (na innych odcinkach), a i kwestya nawet Lwowa schodzą na drugi plan. Jeśli szczęście wojenne dalej sprzyjać będzie Polsce, to pomyślna ofensywa na wschód od Warszawy doprowadzić może do gruntownej zmiany strategicznego położenia i stworzyć korzystne warunki militarne dla rychłego a honorowego pokoju.

„Arbeiterzeitung“ przytacza iskrowkę, w której Trocki wyraża zadowolenie(!) z położenia na froncie polskim. Wobec komunikatów wojennych jednak wątpliwość ma, czy zadowolenie to jest usprawiedliwione, tembardziej, że i komunikaty rosyjskie trochę za skromne są w słowach. „Arb. Ztg.“ przewiduje odcięcie armii rosyjskiej, (co już nastąpiło) która ze swej strony miała odciąć Polskę od kurylarza do Gdańska.

Wszystkie prawie dzienniki niemieckie podają i podwołują potem wiadomość o wzięciu Lwowa przez bolszewików, jeden zaś wymienia w telegramie dzień i godzinę wkroczenia do Warszawy bolszewickiej armii i entuzjastyczne przyjęcie, jakie zgotowali jej komuniści polscy.

Tymczasem nie tylko Warszawa ocalona, ale o ile dochodzą nas, niestwierdzone co prawda wiadomości, komuniści organizują się celem wyparcia... bolszewików z Polski. Byłby to jeden z cudów, których dokonuje utajona przeciw w duszy każdego robotnika miłość ojczyzny, szczególnie, gdy przekonany jest, że obroniwszy ją w swe ręce weźmie rząd w niej.

i Anglii. Długi zrobił car, Sazonów* Miliukow, Guczkow, i i. Dlatego został wydany cały zdepontowany majątek w pieniądzech i klejnotach, własność dynastii carskiej, wielkiej księżnej Ksenii Aleksandrowny (siostry zamordowanego cara)? pyta „Prawda“ Tu wylazi cała perfidya rządu angielskiego i francuskiego — czytamy dalej. Ani od Sazonowa ani od Guczkowa ani w końcu od rodziny carskiej nie żądano pieniędzy a tylko na chłopie i robotniku rosyjskim ma się dokonać rabunek. „Prawda“ porównywa ententę do graza. Kto nie ryzykuje, ten nie ma — tak myśleli Anglicy i Francuzi, gdy posyłał dla „białogwardystów“ pieniądze, armaty, tanki i amunicję, dla zniszczenia Rosyi sowieckiej, ażeby potem dokonać rabunku na robotnikach i chłopach rosyjskich i w ten sposób uratować swoje kapitały. Rząd sowiecki nie waha się pertraktować na temat długów Rosyi, przedłoży jednakowoż „mały rachunek“ za straty, jakie poniosła Rosya w ciągu dwuletniej wojny inscenizowanej (?) przez Anglików i Francuzów.

Jeżeli się obliczy wartość zburzonych mostów kolejowych, stacyi, torów etc. jeżeli się obliczy co utracili chłopie, którzy musieli iść do wojska, dalej wszystkie straty, jakie w ogólności poniosła czerwona armia, to rachunek będzie wielki.

Po pokonaniu swoich wrogów przedłożą ro-

syjscy chłopie i robotnicy aliancom rachunek, który zdumienie u nich wywoła. W każdym razie rachunek za spustoszenie i grozy, które za przyczyną panów sprzymierzonych się dokonały, przeniesie tysiącokrotnie długi, których spłacenia żąda koalicja od Rosyi sowieckiej.

Tak pisała „Prawda“ nie przeczuwając, że w bardzo prędkim czasie dokona się taki gwałtowny odwrót armii czerwonej. Polska nie będzie się mieszać w porachunki, jakie mają ze sobą Rosya i koalicja ale rachunek jaki przedłoży Rosyi za zniszczone wsie i miasta polskie nie będzie mniejszy niż ten, który Rosya zechce przedłożyć entencie. „Inszenizowanie“ wojny przez ententę nie byłoby się napewno udało, gdyby Rosya po odwołaniu Niemców w r. 1918 nie była zajmowała obszarów rdzennie polskich. Polska uzyskawszy niepodległość chciała odradzać się wewnętrznie a nie rozpoczynać wojny z sąsiadami. Nie Polska, lecz Rosya sowiecka, która chciała iść na podbój świata za swemi ideami, i której nie obce były zamiary zabiorcze — zawiniła, że oba państwa, zamiast żyć w spokoju pławią się we krwi od dwu lat!

Oświadczenie delegacji polskiej w Mińsku.

Wiedeńskie Biuro Kor. dowiaduje się iskrowo z Moskwy:

D. 19. bm. odbyło się drugie posiedzenie wspólnej konferencji pokojowej w Mińsku. Przewodniczący delegacji polskiej odczytał oświadczenie, że delegacja polska przybyła do Mińska, aby ustalić warunki zawieszenia broni i pokoju. Polska nie pragnęła wojny. Polska obsadziła terytoria, które kiedyś do niej należały ale nie po to, aby je wcielić w swój organizm państwowy. Po obsadzeniu Wilna Piłsudski wydał natchnieniem odezwę do ludności z wzywaniem, by sama rozstrzygnęła o swym losie. Rosya natomiast dążyła do wprowadzenia w Polsce rządu sowieckiego. Polskie warunki pokoju, które zostaną przedłożone wychodzą z założenia zupełnej niepodległości Polski i nie mieszanie się Rosyi do wewnętrzno politycznych spraw Polski.

Odwrót rosyjski na północy.

LAON. 23 sierpnia. (Pat.) Radio. Bolszewicy rzucili znaczne siły dla odciążenia komunikacji między Gdańskiem a Warszawą, trafili jednak na armię świeżo utworzoną w Poznaniu i na Pomorzu, która wypadła z Grudziądza i Torunia, zatrzymała nieprzyjaciela na przedwojennej linii granicznej między Prusami a Polską. W tym samym czasie ta sama armia posuwająca się z Modlina w kierunku Działdowa, zaatakowała od południa nieprzyjaciela. Trzecia zaś armia pod generałem Sikorskim, która przekroczyła Narew stara się odciąć nieprzyjacielowi jedyną drogę odwrotu.

Na północy wszystkie wojska czerwone, którym nie udało się cofnąć na wschód od Wławy, zostały otoczone i wzięte do niewoli.

KRÓLEWIEC 23. sierpnia (Pat.) Te! Com donosi: Odwrót armii rosyjskiej postępowy. W różnych miejscowościach przekroczyli Rosyjanie granicę. Rozbrojenia ich dokonano bez konfliktów. Zostali oni internowani w obozie Pański (Preussisch - Holland) we wschodnich Prusach.

Wojska serbskie wkroczyły do Albanii

BELGRAD. 23 sierpnia. (Pat.) Havas. Wojska serbskie miały wkroczyć do Albanii. Rząd pozostaje wierny zasadzie: Balkan dla narodów bałkańskich. Tutejsze dzienniki przywiązują wielkie znaczenie do przymierza Serbii i Czechosłowacyi.

Podpisujecie polską pożyczkę państ.!

Rosya nie chce płacić długów alianantom.

W oficjalnym organie bolszewickim „Prawda“ wychodzącym w Moskwie ukazał się znamienity artykuł, wyświetlający, że rząd sowiecki prosto nie myśli płacić dawnych długów Rosyi.

Artykuł przypomina na wstępie, że w Paryżu odbyła się międzynarodowa konferencya wierzycieli Rosyi, w której brali udział przedstawiciele Anglii, Francyi, Włoch, państw skandynawskich, Hiszpanii i Holandyi. Na konferencyi tej uchwalono jednogłośnie, że zanim nawiązane zostaną jakiegokolwiek stosunki handlowe z Rosją, rząd sowiecki będzie musiał uznać wszystkie długi, jakie Rosya poczyniła przed rewolucją, dalej uznać ważność dawniejszych kontraktów handlowych i zapłacić odszkodowania za straty przedsiębiorstw obcych, wywołane nacjonalizacyą i rekwizycjami. Pretensye samej tylko Francyi wynoszą 19 miliardów franków w złocie. Ażeby uzyskać tych 19 miliardów — brzmi artykuł dalej — rzucano Polskę w wojnę z Rosją, skłoniono Wrangla do ofensywy, podminowano Finlandyę i Rumunię przeciw Rosyi.

Rosya sowiecka — zdaniem „Prawdy“ — wcale nie jest zobowiązana płacić długów Francyi

Jakie były zamiary rządu bolszewickiego względem Polski.

Berliński korespondent „International News Service” Frank Mason zwrócił się był do rosyjskiego komisarza dla spraw zagranicznych Cziczierina z kilku zapytaniami i otrzymał od niego odpowiedź datowaną z Moskwy z 10. b. m., t. j. w czasie kiedy marzenia rosyjskie sięgały po Warszawę i aż do zachodnich rubieży Rzeczypospolitej polskiej. Odpowiedź Cziczierina brzmiała następująco:

Dalecy jesteście od zyczenia zdobycia Polski. Uszanujemy w pełni niepodległość Polski i naród polski nie ma się czego obawiać. Nie myślimy także o narzucaniu sowieckiej formy rządu, któremukolwiek z narodów sprzeciwiających się temu. Armia czerwona jest dobrze zorganizowana i doskonale wydyscyplinowana. Nie grabi ani nie rabuje (?) i nie porywa kobiet. Wszystkie stwierdzenia o rabunkach i podpalaniach dokonywanych przez czerwoną armię nie zasługują na wiarę (?).

Nie wiadomo, czy p. Cziczierin nie oglądał ani jednego spustoszonego miasta w Polsce, czy nie słyszał nic o Brodach, o Łemży, Rzdymnie i innych, o splondrowanych wsiach polskich, o puszczonych z dymem gospodarstwach chłopskich. Bądźco bądź odwaga jego jest wielka, jeżeli puszcza w świat wiadomości, którym musi zaprzeczyć największy wróg Polski.

Pewne światło na warunki przedłożone polskiej delegacji pokojowej rzuca poniższy drugi telegram Cziczierina na pytanie Fr. Masena z dnia 11. bm. Brzmi on jak następuje:

Rząd rosyjski zupełnie nie zamierza Polski „oczyszczać”, oczywiście pragnie zabezpieczyć się przed nowymi zaczepkami (?) i dlatego domaga się zredukowania armii polskiej do 50.000 żołnierzy. Równocześnie jednak robotnicy polscy w zorganizowanych przedsiębiorstwach powinni zostać uzbrojeni, ażeby utrzymywać ład i porządek.

Ta milicya robotnicza będzie przeciwstawą polskiej imperyalistycznej obszarńików. Przez uzbrojenie robotniczej klasy polskiej chce rząd sowiecki uzyskać prawdziwą gwarancję, że w ten sposób znajdzie drogę do prawdziwego dzieła pokoju. Równocześnie z uzbrojeniem polskiej klasy pracującej zostanie wycofana armia rosyjska z Polski i granic polskich. Armia rosyjska będzie się składała z 200.000 żołnierzy! Zamiast okupacji rosyjskiej (?) wystarczą rządowi sowieckiemu uzbrojeni robotnicy polscy dla utrzymania pokoju. Polska zatrzymuje uzbrojenie i materiał wojenny dla wspierania armii i dla robotnika. Reszta ma być wydana Rosji; wszystkim rodzinom, których żywicieli jako

obywatele polscy biorąc udział w wojnie lub w związku z wojną zostali zabici, zranieni lub niezdolni do pracy ma zostać bezpłatnie oddana ziemia do użytku. To są główne punkty — kończy Cziczierin — które stawiamy Polakom w rokowaniach pokojowych.

Co do przypuszczeń pana o naszych generałach, że oni właściwie rządzą w Rosji, to są one błędne. Ani Brusilow ani Kuropatkin nie wykonują kontroli nad armią. Oczywiście należą oni do ciała doradczego. Wodzem naczelnego sztabu jest Kamioniew (?) jego szefem sztabu będącym. Komendantem na froncie zachodnim jest Tukaczewski, który jest znakomitym komunistą (?). Najwyższą kontrolą wojskową spoczywa w rękach rewolucyjnego komitetu wojskowego.

Rosya sowiecka nie brała udziału w traktacie wersalskim i ignoruje go. Stosunek swój do Polski i Niemiec opiera na uznaniu w pierwszym rzędzie prawa samostanowienia i na pragnieniu pokoju.

Dopóki niema pełnego porozumienia z Anglią pozostawia sobie Rosya sowiecka wolną rękę na wschodzie. Ograniczenie w tym kierunku mogą być postanowione wyłącznie tylko przez osobny układ. Ale w takim razie ograniczenia musiałyby być najstrzeżniej stosowane.

Taki jest program Cziczierina, którego jak widzimy i na konferencji w Mińsku mimo klęsk bolszewicy nie zmienili. Ale program ogłoszony jako „zasady” przyszłego pokoju całkiem inaczej wygląda w rzeczywistości. Jak dotosi pismo bolszewickie „Izwestije”, zostało ogłoszone rozporządzenie zastosowywanie bezwzględniego terreru przeciw polskim obszarńikom, i w ogóle przeciw wszystkim Polakom którzy biorą udział w wojnie przeciw Rosji, dalej wedle tegoż rozporządzenia ma nastąpić zajęcie wszystkich produktów rolnych i wszelkiej broni ludności polskiej, mowa jest tam także o zakwaterowaniu się czerwonych wojsk we wszystkich wsiach i miastach Polski celem wprowadzenia ładu (?). Osobny komitet miałby w najkrótszym czasie przygotować kolonizację (!) w Polsce.

Dziś po rozgromieniu armii rosyjskiej program Cziczierina pozostanie tylko historycznym dokumentem świadczącym, że Rosya bolszewicka mimo pozorów byłaby na wypadek klęski naszej rządziła u nas jak w jednej z licznych swoich prowincji.

Żołnierze polski porwał na strzępy program Cziczierina.

—•••—

Do walki z wrogiem wewnętrznym.

Polityka wysokich cen zaczyna powoli bankrutować w świecie. W ostatnim czasie rząd niemiecki nabrał przekonania, że ceny wysokie są zabójcze dla rozwoju ekonomicznego Niemiec, wobec tego poczęto stale uprawiać politykę niskich cen, począwszy od surowców, skończywszy na gotowych fabrykacjach i wszystkich artykułach pierwszej potrzeby, oraz przy zapłacie za robociznę. Gdy dodamy, że również w innych państwach ceny wszystkie spadły, to zobaczymy, że Polska i Rosya są najdroższymi krajami w świecie.

U nas rząd, a specjalnie ministerstwo skarbu, przez dłuższy czas uprawiało politykę wysokich cen, nakładając wysokie opłaty na węgiel, cfo, opłaty pocztowe i kolejowe i t. p., oraz półoficyjalnie przez osławiony Puzapp.

Następstwa tego okazały się fatalne dla państwa oraz dla ogółu ludności. Ze wzrostem drożyzny sztucznie podbijanej, wzrastały pobory funkcyjaryuszy państwowych, które przekroczyły w budżecie 14 miliardów marek rocznie, nie mając absolutnie pokrycia w dochodach. Wszystek ten pieniądź wypłacony zniknął w kieszeniach dziurawych, jak beczki Danaid, paskarzy, który to żywiciel jest najbardziej wrogi państwa i dla ogółu społeczeństwa.

Gdy niebezpieczeństwo zagroziło Warszawie, Lwowie i innym miastom, paskarze pochwali wszystkie zapasy, podwyższając ceny i spekulując na dalsze zwyżki. Prasa warszawska, która nie wiele walczyła z paskarstwem, ostatnio wzięła postępowanie tych szakali poczęła biadać, wytykając, że wskutek pobłażliwości rządu i protegowania wysokich cen, bandy analfabetów-handlarzy i przekupni w Warszawie pobijały miliony, które jak złoto w trzosie głupca przynosi tylko zło społeczeństwu a często i ich właścicielom.

Niewiadomo, czy ci co w tej polityce zgrubnej dla państwa nagrzeszyli, przejeździ — potrzeba jednak zanotować, że są ślady dążenia dążenia do naprawy tego. Wspomnijmy tu o niżce cen węgla, ogłoszeniu kar śmierci na hyeny paskarskie i ostatnio o wydaniu cen maksymalnych w Warszawie przez wojskowość.

Orgie paskarstwa we Lwowie.

Walka z paskarstwem u nas jakby nie istniała. Urząd walki z lichwą z własnej inicjatywy akcyę w większym stylu w kierunku zwalczania paskarstwa dotychczas nie przedsięwzięto. Załatwiano tylko te „kawałki”, o których publiczność sama doniosła i domagała

się ukarania. O pewien stopień lepiej pod tym względem działa się dotychczas w Krakowie, lecz i to dzięki samej miejscowej publiczności.

Wobec drożyzny życia musiały wzrosnąć ceny robocizny. Następstwem tego jest kompletny zastój we wszystkim. Nic nie budowano mimo braku pomieszczeń i mało rzeczy kupowano, co silnie odbiło się w rękodzielnictwie. Stosunki te oplakane trwają nadal, bo mimo urodzaju, ceny artykułów spożywczych nie spadają u nas. By wykazać różnicę cen w Krakowie a u nas podamy ceny targowe z ostatnich dni i tak:

Dnia 21. b. m. żądano w Krakowie za 1 kg. ziemniaków 3 marki, za głowę kapusty 1—2 marek, za wiązkę kuraków 3 marki, za wiązkę marchwi 4 marki, za kilo cebuli 12 marek, za kilo fasoli szparagowej 12 marek, za kukurydzą 2 m, za kilo pomidorów 30 marek, za łir bobu 4 marki, za łir fasoli białej tzw. „jeska” 14 marek, za łir fasoli kolorowej 8 marek. Za kilo jabłek wależnie od gatunku żądano 5—7 marek, za kilo gruszek 5—8 marek, za kilo renklod 8—10 marek, za kilo węgierki 10—12 marek, za łir ostrzyżyn 4 marki, za łir bzuśznic 8 marek, za koszyczek maślanków lub rydzów 10 marek, za koszyczek „prawdziwków” 20 marek. Za kilo masła płacone 110—120 marek, za łir mleka 5—6 marek, za jajko 2 m. 50 f.

Za kilo mąki pszennej żądano 32 marki, za kilo grysiku 46 marek, za łir kaszy jęczmiennej 14 marek, za łir pęczaku 18 marek, za łir kaszy jaglanej 24 marki.

Dnia 22. b. m. żądano we Lwowie: za 1 filogr. ziemniaków 9 do 10 marek, za 1 kg. cebuli 24 mk., za 1 kg. fasoli 16 do 20 mk., za kapustę 6 mk., marchwi 10 mk., pomidorów 60 mk., jabłek 16 mk., gruszek 20 do 30 mk., śliwek węgierskich 24 marek, mleko 1 łir 20 mk., śmietany 40 mk., masła 1 kg. 250 mk., ogórków 15 mk., łir grysiku 80 mk., 1 kg. mąki 60 mk. itd.!

W podobnym stosunku są ceny i wszelkich innych artykułów spożywczych, które to podane ceny są dwa i trzykrotnie wyższe od cen taryfowych. Tu dodamy, że i ceny maksymalne są we Lwowie wyższe od cen krakowskich, gdy tam ziemniaki po 3 marki przekupki ofiarowały, to u nas żądają

od 9 do 10 marek

za 1 kg. a cena maksymalna wynosi u nas 5 marek.

Widzimy więc, jak straszne stosunki panują u nas na targach miejskich. Musimy jednak przyznać, że i publiczność nasza wiele zawiniła w tym kierunku.

Organa kontrolne na żądanie kupujących zawsze przymusowo wysprzedają towar paskarzom, po cenach taryfowych, jakoteż karają za przekraczanie cen, oraz i te osoby z publiczności, które z własnej ochoty płacą ceny ponad taryfę. Ostatnio ukarano następujące „opiekunki paskarzy”: Hanię Blausteinową, zamieszkałą Pod Dębem 4, która zamiast 40 płaciła 50 marek za kurczę, Hanię Frostigową, zam. przy ul. Wałowej 5, restauratorkę, która za poziomki płaciła 20 zamiast 7-50 marek, Basię Kossierową, zam. przy ul. św. Stanisława 8, kupcową, która za śliwki płaciła 20 zamiast 8 marek, oraz Hanię Uferową, żonę kupca, zam. przy ul. Rutowskiego 6, która płaciła za 1 łir mleka 14 zamiast 8 marek. Wymienione ukarano grzywną po 50 marek, lecz grozi im dalsze ściganie sądowe i kara więzienia za popieranie lichwy towarowej.

Widzimy przeto, że i kupujące osoby, gdy przekraczają ceny taryfowe podlegają słusznej karze, przeto należy pamiętać o tem i walczyć z paskarstwem jako z najgorszym złem, które niszczy własne społeczeństwo i rujnuje państwo.

Dziś, gdy daliśmy sobie radę z wrogiem zewnętrznym, należy również stoczyć zwycięską walkę z pasożytem paskarstwa wewnątrz państwa. Front ten jest tak samo ważny, jak i zewnętrzny, przeto do walki z wrogiem, który systematycznie niszczy nas do grunin.

—•••—

Kinoteatr
GRAZYNA
Leona Sapiehy 48.

Od 23 do 25. b. m.
Wspólna nadzwyczajna nowość węgierska.
Dramat w 5-ciu aktach p. t.

„ŚMIERĆ MŚCIGIELEM”

TEATR STYLOWY

„**Chimera**”
Lwów, ul. Akademicka 8.

wyświetla
od 24. do 26. sierpnia
dramat w 4 aktach p. t.

BAKARAT

w głównej roli:
Michał Varkonyi.
Ponadto komedia w 2 aktach
„**Jasio w kłopotach**”.

OGŁOSZENIA.

Damskie męskie i dziecinne kapelusze, hurtownie i częściowo, stare przerabiam na najnowsze fasony

Tworzyjański gen. zast. p. erwszej parowej fabryki Tow. Kapeluszników składowa Lwów Kościelna 8 gmach Izby Rękodzielniczej

Maszyna krawiecka „Singer” do sprzedania w bardzo dobrym stanie. Zielona 43 I. piętro.

Urzędnik rolniczo-gospodarski. Wchozca z Ukrainy, posiadający zawod. świad. poszukuje posadę: rzadcy lub pomocnika w dobrach majątk. Lwów, ul. Błonie Janowskie I. I. M. Jedlicki. 3--1

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — **FRISCH** leczy specjalista dr. Wstżykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem, 872—26

DENTYSTA-LEKARZ
Dr. Jakób Owiański
Pracownia dentyst.-techniczna, Halicka 21.

LUDOWE TOWARZYSTWO WYDAWNICZE
Lwów, ul. Sykstuska 21.
Telefon Nr. 24. Czek P. K. O. Nr. 142.176.

Z początkiem października b. r. ukaże się w nakładzie 25.000 egzemplarzy

WIELKI KALENDARZ LUDOWY na r. 1921.

Na treść tego niezbędnego w każdym domu wydawnictwa złożą się: Kalendarium polsko-ruskie, terminarz na r. 1921, szczegółowo opracowany dział informacyjny i poradnik domowy. W części literackiej znajdują czytelnicy artykuły pierwszorzędných pisarzy polskich i obcych, a artykuły społeczno-polityczne i popularnonaukowe będą obejmowały całość polityki bieżącej. W końcu będzie starannie opracowany dział humorystyczno-satyryczny.

OGŁOSZENIA do „Kalendarza Ludowego” przyjmuje się w Lud. Tow. Wydawniczym, Lwów, Sykstuska I. 21. — Ze względu na bardzo poważny nakład ogłoszenia pomieszczone w „Kalendarzu Ludowym” mają szczególne znaczenie.

Warsztatu i Składy taborowe, Lwów, Janowska 21. poszukuje ukwalifikowanych

kowali i kolodziei

na dogodnych warunkach. — Zgłaszać się należy między godz. 8-mą a 1-szą u majstra warsztatu.

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA

poleca się
Szcz. Towarzysom oraz bibliotekom robotniczym

Kościół demokratyczny	4 Mk. — fen.
W imię krzyża	7 „ —
Lutnia robotnicza	7 „ —
Worek Judaszów	7 „ —
W kwestyi wychodźstwa rob. polsk. do Francji	2 „ 50
Z dziejów prasy socjalistycznej	4 „ —
Jezus i Judasz	30 „ —
Śmieszne historie	20 „ —
Provokator	30 „ —
Z Burzliwej doby	5 „ 60
Ciemie Śląskie	5 „ 60
Socjalizacja i Rady Robotnicze	4 „ —
Rady Fabryczne i Związki Zawodowe Litwa i jej ludy	2 „ —
Ubezpieczenie społeczne	1 „ 50
Towarzysze!	1 „ —
Quo Vadis Polsko?	5 „ —
Demokracja Kościuszkowska	50 „ —
Kalendarz Ludowy z r. 1920	5 „ 60
Sprawozdanie Kom. Centr. Klas. Z. Zawod.	15 „ —
Rocznik Spółdzielczy Z. R. S. S.	55 „ —
Jak założyć rob. stow. spozycowców	7 „ —
Społeczne znaczenie rob. inst. gosp.	7 „ —
Od przewrotu listopadowego	25 „ —
Praca najemna i kapital	12 „ —
Sprawozd. z pierwszego Kongresu Klas. Z. Zawod.	22 „ —
Zasady komunizmu	5 „ —
Historia rewolucyi francuskiej	12 „ —
Historia komuny paryskiej	10 „ —
Rewolucja socjalna	12 „ —
O międzynarodowce	7 „ —

DO NABYCIA
w Ludowem Tow. Wydawniczym
Lwów, ul. Sykstuska 21.

Ostatnie kreacje form damskich i męskich na sezon przyszły nadeszły już do I. Krajowej fabryki kapeluszy filcowych i słomkowych
Rudolfa Neuwelta, Lwów, ul. Balonowa I. 3. (własny gmach fabryczny). — Stacja tramwaju H-G. Wszelkiego rodzaju przeróbki wykonuje najpiękniej i najstaranniej. 40—13

DOKUCZLIWE I PRZYKRA

ŚWIERZBY

występujące jako krosty uszu
MASO Dr. HELMERICHA

CENA: 10 Mk., 20 Mk i 30 Mk.
MYDŁO DO TEGO: 7 Mk.
ZIOLKA KREW CZYSZCZĄCE 5 Mk.

JEDYNY SKŁAD I WYRÓB
APTEKA M. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOŁOCHOWSKI

— ZAKŁAD —
Dra Antoniego Blumenfelda
Choroby skóry, włosów, Kosmetyka lekarska. Choroby weneryczne Röntgen. Lampy twarcowe. Darsonwalizacja. Endoskopia. Diatermia.
Lwów, Klementyny Tańskiej 1 (obok hotelu Goog'a).

WINA WĘGIERSKIE i AUSTRYACKIE
po najniższych cenach poleca
HANDEL HERBATY i KAWY
EDMUNDA RIEDLA
we Lwowie, ul. Ratowskiego 8.

DRUKI i STAMPILIE
— WYKONANIE —
WYKONANIE WYKONANIE
LFRIEDMANA
UL. SYKSTUSKA 1.

POCENIA NÓG,
rąk, pachwin uniknie się pewnie przez użycie specjalnego pudru pantet tyko 10 MK. „CSAVE”
Odsprzedawcom rabat.
Wyłączny skład:
Dom handlowy, **S. FEDERA**
Lwów, Sykstuska 7.

Teatr świetlny **Apollo** Od środy 25. sierpnia b. r. Przepiękny 4 akt. dram.

„Cienie przeszłości”

W gł. roli ulubiona artystka **LOTTE NEUMAN**
Doborowe uzupełnienie programu.

Powiększenie, szkice, akwarele, pastele i t. p. wykonuje

Zakład „**HENERA**” we Lwowie ul. Koralnioka 4. (boczna Akademickiej i Zimorowicza).